

ΙΣΟΤΗΣ

ΕΛΛΕΓΕΡΙΑ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΗ
ΚΗΛΟΦΥΒΔ

Α Θ Η Ν Α

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΤΕΚΤΟΝΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1893

Συμπληρωμα 1893

ΙΣΟΤΗΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ

ΑΘΗΝΑ

ΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΔΗΛΟΥΣΤΑ

Εν Ἑλλάδι . . . . . δρ. 5
Εν τῷ Ἐξωτερικῷ . . . . . φρ. 20

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ
ΑΘ. ΒΡΥΖΑΚΗΝ

ἑδρ. Πανεπιστημίου, ἀρ. 26. - Ἀθήναι.

Τὰ χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ
μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΚΔΟΤΑΙ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΤΑΙ

ΑΘ. Ε. ΒΡΥΖΑΚΗΣ

Ἰπ. Ρ. † μέλος τῆς Μ. Ἀνατ.
τῆς Ἑλλάδος τῆς Σ. Στ.
Ἀθηνῶν.

ΑΝΤ. Ι. ΧΑΛΙΚΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰπ. τοῦ Ρ. †, τῆς Μεγ. Θεσ.
τῆς Μ. Ἀν. τῆς Ἑλλάδος Α΄.
Ἐπ. τῆς Σ. Στ. Ἀθηνῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ

Β΄.

Ποῖα τὰ ὠφελήματα τὰ ὁποῖα θ' ἀποφέρει ἡ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Τεκτονισμοῦ συνεργασία πᾶς ὁ παρακολουθῶν τὰς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐνεργείας τοῦ Παπισμοῦ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ. Ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἢ κατ' ἐξοχὴν Ἐκκλησία τῆς εἰρήνης, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἔχει καθήκον νὰ ἀμυνθῇ ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῆς ἐναντίον τοῦ Παπισμοῦ, ὅστις ὑπὸ τὸ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐκκλησία καὶ τεκτονισμός, ὑπὸ Ἀ. Βρυζάκη . . . . . σελ. 129

Τὰ τρία τοῦ τέκτονος βήματα . . . . . » 133

Ἡ ἐν Μερσίνῃ Σ. Στοὰ ὁ «Ταῦρος» . . . . . » 137

Ἀνά τὰς Στοάς, ὑπὸ Α. Βρυζάκη . . . . . » 137

Περὶ ἐλευθεροτεκτονίας, ὑπὸ Δ. Κ. Παπαγεωργίου » 138

Ἀδελφικὰ συμβάντα . . . . . » 144

θάσον κρύπτει τὴν μάχαιραν, καὶ ὅστις παρεκκλίνει τῆς ὁδοῦ τοῦ Εὐαγγελίου τολμᾷ ἐπιθέσει καὶ προσηλυτισμούς κατὰ χριστιανῶν ὀρθοδόξων καὶ θέλει νὰ στήσῃ τὸ κράτος τοῦ ψεύδους ἐκεῖ ὅπου ἀπὸ αἰῶνων κυριαρχεῖ ἡ καθαρὰ χριστιανικὴ ἀλήθεια. Ὁργανον δὲ ἀμύνης ἔχουσα τὸν Τεκτονισμόν, δύναται νὰ ἀντεπεξέλθῃ τελεσφόρως κατὰ τῆς τοιαύτης ἐπιβουλῆς καὶ ν' ἀνακόψῃ τὸ ἔνθεμα τῆς ἀπειλοῦσης νὰ κατακλύσῃ τὴν Ἀνατολὴν προπυγμαδικῆς τοῦ Παπισμοῦ δολιότητος.

Τί ἔρχονται νὰ κάμωσι τὰ πολυπληθῆ ἰάγματα τῶν ἀποστόλων τοῦ Παπισμοῦ ἐν Ἀνατολῇ καὶ διασπείρονται ὡς λυσσαλέοι λύκοι, ζητοῦντες λείαν ὅπου γωνία γῆς ἑλληνικῆς, ὅπου ὑπάρχει ὀρθόδοξος χριστιανισμός; Ἔρχονται νὰ διαδώσωσι τὰ φῶτα τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας καὶ νὰ γίνωσι παραδείγματα τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης καὶ ἀρετῆς; ἀλλ' ἐν Ἀνατολῇ βασιλεύει ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἡ πρώτη ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων ἰδρυθεῖσα καὶ διαφυλάξασα ἀκέραιον καὶ καθαρὸν τὸ πνεῦμα τοῦ Εὐαγγελίου καὶ διδάσκουσα τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀγάπην, παρ' ἧς αὐτοὶ οἱ τέως τῆς Δύσεως βάρβαροι ἐφωτίσθησαν καὶ ἐξεχριστιανίσθησαν. Ἔρχονται νὰ διδάξωσι τοὺς ἀνατολικοὺς λαοὺς, ὅτι πρέπει ν' ἀσπασθῶσι τὸν Παπισμὸν καὶ ἀφήσωσιν ὡς τι θάκος ἀχρηστον τὴν ὀρθοδοξίαν; Ἀλλὰ διατί τοῦτο, ἀφοῦ ἡ χριστιανικὴ ἀλήθεια εἶναι μία καὶ μόνη καὶ ἀδιαίρετος; Μήπως οἱ ἐν Ῥώμῃ καρδινάλιοι πιστεύουσιν ὅτι ἐν τῷ Βατικανῷ ὑπάρχει τὸ μονοπώλιον τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς χρησιμότητος, κατέχουσι δὲ ἄλλην τινὰ μυστικὴν διδασκαλίαν, ἄγνωστον εἰς ἡμᾶς, τὴν ὁποίαν στέλλουσι τοὺς ἠσσοφόρους στρατιώτας τοῦ Πάπα νὰ διαδώσωσιν; Ἄς μὴ ἀπατῶνται ἢ νέα διδασκαλία αὕτη μᾶς εἶναι γνωστὴ πρὸ πολλοῦ, διότι δὲν εἶναι ἄλλη ἢ ἡ τοῦ διαβόλου, ἡ στρεβλοῦσα τὸ πνεῦμα καὶ τὴν συνειδήσειν, ἡ διδάσκουσα τὴν δουλείαν καὶ τὴν ἀποκτήνωσιν, θαψιλῶς βοηθουμένη ὑπὸ τοῦ δηναρίου τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Ἔρχονται νὰ διδάξωσι τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστήμας, τὸν πολιτισμόν; Ἀλλὰ γράμματα μὲν ἐν τῇ Ἀνατολῇ διδάσκονται τὰ ἑλληνικά, τὰ μεταδώσαντα τὴν σοφίαν εἰς τὸν κόσμον, τὰ διδάξαντα τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν' ἐπιστήμαι εἰσῆχθησαν καὶ διδάσκονται ἐν τῇ γλώσσῃ τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, πολιτισμὸν δὲ τοιοῦτον ψευδῆ καὶ πλαστὸν, ὡς ἐκείνον, ὃν οἱ καλόγηροι τοῦ Πάπα ὑπόσχονται, ποτε δὲν θὰ δε-

χθῶσιν οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοί, διότι οὗτος πολὺ ὁμοιάζει πρὸς τὰ ὄρη τοῦ πιλαφίου καὶ τοὺς ὀντάδες τῶν οὐρί, τοὺς ὁποίους ὑπόσχεται τὸ Κοράνιον εἰς τοὺς πιστοὺς τοῦ Μωάμεθ. Εἶναι ἀρκετὸς ὁ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς σοφίας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς καὶ διδασκαλίας ἀληθῆς πολιτισμός, ὁ κατ' ἐξοχὴν δυνάμενος νὰ καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀληθῆ ἄνθρωπον, δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ τὴν ἀποστολὴν του καὶ νὰ ἐνασκήσῃ τὰς ἀρετὰς ἐκείνας, αὐτίνες ἀνύψωσαν πάλαι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ἐν τῷ μέλλοντι δὲ θὰ καταστήσωσιν αὐτὸ ἐπίσης ἐνδοξον καὶ ἀδάμαστον.

Ἐκ τούτων λοιπὸν πάντων καταφαίνεται ἀριδῆλως, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Παπισμοῦ βαθύτερος καὶ σατανικώτερος τυγχάνει. Θέλει νὰ ἀρπάσῃ καὶ γλώσσαν καὶ θρησκείαν καὶ ἔθνισμὸν καὶ τὰ πάντα ἐκμεταλλεσόμενος δὲ τὴν δουλείαν εἰς ἣν τὸ πλεῖστον τοῦ ἑλληνισμοῦ διατελεῖ, προσπαθεῖ νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ καταχθόνια σχέδιά του καὶ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ τερατώδες ὕνειρόν του, νὰ ἰδῇ δηλ. τὴν Ἀνατολὴν πᾶσαν αἰμοσταγῆ, ἀσπείρουσαν ὑπὸ τοὺς δυνδῆλ. τῆν Ἀνατολὴν ἀπὸ τοῦ ὕψους δὲ τῆς Καθέδρας Αὐτῆς τὴν Ἁγιότητάς του, ἐκ δὲ τῆς περιλάμπρου ποιμαίνουσας τοὺς ἀνατολικοὺς λαοὺς, ἐκ δὲ τῆς περιλάμπρου Τιάρας τῆς ἐκπέμπουσας τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς τῆς ἀγαθότητος! Ὅποιον δειρὸν λαμπρόν, ἀλλ' ἀπραγματοποίητον, διότι ἐν Ἀνατολῇ θὰ διαμφισβητηθῇ τὸ ἔδαφος σπιθαμῆ πρὸς σπιθαμῆν, καὶ διότι ἀτυχῶς τὸ Δηνάριον εἶναι πολὺ πτωχὸν ἵνα ἐπαρκέσῃ εἰς ἀγορὰν τόσον λαμπροῦ ἀδάμαντος!

Ἄλλ' ἴσως ἐρωτήσῃ τις: πῶς καὶ ὑπὸ ποίας συνθήκας ὁ Τεκτονισμὸς δύναται νὰ ἐργασθῇ μετὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας; τάχα διὰ τῆς συμπράξεως ταύτης δὲν θ' ἀφαιρέσῃ μέρος τοῦ γοήτρου αὐτῆς καὶ δὲν θὰ παραβλάψῃ τὰ δικαιώματά της; δὲν θὰ παρεκκλίνῃ δὲ αὐτὸς τοῦ κοσμοπολιτικοῦ πνεύματος τοῦ συνεταιρισμοῦ;

Ὁ Τεκτονισμὸς, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου καὶ τὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ ἐπιδιώκων, δὲν εἶναι θρησκεία, οὔτε δόγματα θρησκευτικὰ ὑποστηρίζει· δέχεται εἰς τοὺς κόλπους του πάντα ἄνθρωπον ἐλεύθερον, πιστεύοντα εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ἀδιαφορῶν περὶ τῆς τοιαύδε ἢ τοιαύδε διακρίσεως τῶν θρησκευμάτων, καὶ ἀφίπων ἐλεύθερον ἕκαστον κατὰ τὰς ἰδίαις του πεποιθήσεις νὰ λατρεύῃ τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων του, τελειοποιεῖ δ' αὐτὸν διὰ τῶν διδασκαλιῶν του καὶ τὸν καθιστᾷ τίμιον μέλος τῆς

κοινωνίας. Ἐπὶ τοιούτων βάσεων ἐνεργῶν λοιπὸν ὁ Τεκτονισμὸς καὶ τὸ δίκαιον ἐν παντὶ ὑπερασπίζων, δὲν ἔχει ν' ἀφαιρέσῃ τι ἐκ τοῦ γοήτρου τῆς Ἐκκλησίας, ἥ τις, βασιζομένη ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, τὰς αὐτὰς τοῦ Τεκτονισμοῦ ἀρχὰς κηρύσσοντος, θὰ βασιλεύῃ ἀείποτε ἐκεῖ ὅπου ἡ τιμὴ, τὸ καθῆκον καὶ ἡ ἐλευθερία κατοικοῦσιν. Ὁ Τεκτονισμὸς ἔχει ἰδρυμένην ἤδη τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ γόητρον αὐτοῦ ἐν τῇ συνειδήσει παντὸς ἐλευθέρου ἀνθρώπου, τὸ κύριον δὲ μέλημά του εἶναι νὰ ὑψηρῆ ἰδέας προστατευούσας τὴν χειρφετήσιν δούλων λαῶν καὶ ν' ἀποτρέπῃ ἀπ' αὐτῶν πάντα κίνδυνον, προσερχόμενον ἐκ διδασκαλιῶν διεστραμμένων καὶ ποταπῶν παθῶν καὶ συμφερόντων. Τὴν Ἐκκλησίαν λοιπὸν τὴν Ὁρθόδοξον θὰ ὑψηρῆσῃ ὁ Τεκτονισμὸς, ἔχων συναίσθησιν ὅτι πρέπει νὰ βασιλεύσῃ τὸ δίκαιον καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ νὰ ὁμιλήσῃ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἐκεῖ, ὅπου ὁ ἐγωϊσμὸς, ἡ φιλοπροωτία καὶ ὁ δεσποτισμὸς δι' ἀργυρίου ἱεροῦ καὶ διὰ μέσων σκοτεινῶν, ἀσυνειδήτων καὶ ἀντιχριστιανικῶν σπείρει ζιζάνια καὶ κατακτᾷ ἔδαφος πρὸς αἰσχος τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν φώτων τοῦ 19. αἰῶνος. Οὐδόλως θὰ παρεκκλίνῃ τοῦ κοσμοπολιτικοῦ πνεύματος τοῦ συνεταιρισμοῦ, οὕτως ἐνεργῶν, διότι ἔχει ὑποχρέωσιν ἱερὰν νὰ ἀμύνεται πανταχοῦ ὅπου αἰσθάνεται καταπατούμενον τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀλήθειαν στρεβλουμένην ὑπὸ τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ δόλου.

Ὅπως ὅμως πᾶσα ἰδέα ἀπαιτεῖ ἐνθουσιασμὸν καὶ θυσίαν, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαιτεῖται θυσία καὶ ἀφοσίωσις, καὶ ἄνδρες κατέχοντες τὰ πράγματα καὶ μετὰ πάσης θυσίας ἐργαζόμενοι. Τοῦτο ἰδίως ἐπιβάλλεται ὡς καθῆκον ἱερὸν εἰς τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἑλληνας Τεκτονας, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ μορφώσωσι καὶ ἀναπτύξωσι Τεκτονισμὸν ἑλληνικὸν καὶ συμπαγῆ, δυνάμενον νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοῦ κοινῶν ἐχθροῦ καὶ νὰ δράσῃ ἀποτελεσματικῶς κατὰ τῶν μυρίων μέσων, ἵνα οὗτος διαθῆται. Μαχόμενος δὲ ὁ Τεκτονισμὸς ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν πεποιθήσιν ὅτι μάχεται ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου, ὅτι Ἐκκλησία καὶ Ἑλληνισμὸς εἶναι δύο πράγματα ἀρρήκτως συνδεδεμένα καὶ ἀποτελοῦσιν ἐν καὶ τὸ αὐτό, καὶ ὅτι ἕκαστον αὐτῶν ἄνευ τοῦ ἑτέρου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ἀλλὰ καὶ οἱ διευθύνοντες τὴν Ἐκκλησίαν πρέπει τέλος νὰ ἐξυπνήσωσιν ἀπὸ τὸν βαρῶν χειρῶν ὑπνον, ὃν ἀπὸ πολλοῦ κοιμῶνται, καὶ νὰ κατανοήσωσι τὸν ἐπικρατούμενον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς

ὀρθοδοξίας κίνδυνον, ἀφίνοντες δὲ κατὰ μέρος τὰς γελοίας προλήψεις ἐναντίον τοῦ Τεκτονισμοῦ καὶ τοὺς γραῶδεις λιβέλλους, οὓς ἀσυνειδήτως προκαλοῦσι, νὰ σκεφθῶσι σοβαρῶς πρὸς διάσωσιν τῆς ἐμπιστευθείσης αὐτοῖς ἱερᾶς παρακαταθήκης, μεταχειριζόμενοι τὰ ὑγιᾶ μέσα πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἐχθροῦ, ἵνα ἀφοπλίσωσιν αὐτὸν καὶ τὸν ἐκδιώξωσι μακρὰν· οὕτω πράττοντες ὡς ὦσι βέβαιοι, ὅτι αἱ μέλλουσαι γενεαὶ μετ' εὐγνωμοσύνης θὰ ἀναγράφωσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὰς σελίδας τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας. Ἄν δέ, ἐπιλαθόμενοι τοῦ ἐπιβαλλομένου αὐτοῖς καθήκοντος τούτου, ἐξακολουθήσωσι καθεύδοντες ἐν τῇ καλογηρικῇ των χλιδῇ, βεβαιοῦμεν ἡμεῖς αὐτοὺς ἐπισήμως, ὅτι ταχέως θὰ ἰδῶσι τὴν κοτίδα τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ δουλεύουσαν ὑπὸ τὴν πτέρυν τῆς πολυκεφάλου Ἰθρας, ἣτις καλεῖται Παπισμὸς.

Ἄθ. Βουζάκης.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΤΟΥ ΤΕΚΤΟΝΟΣ ΒΗΜΑΤΑ

Ἐκαστον ἀποτελεῖ ὀρθὴν γωνίαν καὶ διδάσκει ἡμῖν νὰ βιώμεν ἐν δικαιοῦματι καὶ καθήκοντι (1).

Ἡ ὀρθὴ γωνία, παριστανόμενη ἐν τῇ τελειότητι τῆς διὰ τοῦ γωνιαμέτρου, εἶναι ἐν τῶν τριῶν μεγάλων φώτων τῆς τεκτονικῆς· διότι τὸ γωνιάμετρον διατάσσει καὶ διευθύνει τὰς ἡμετέρας πράξεις. Οὐδεμίᾳ ἄρα ἀμφισβολίᾳ ὅτι τὰ τρία τοῦ τέκτονος βήματα εἶναι ζωηρὰ τις καὶ ἐμφαντικῆ ἀνάμνησις εἰς τὸ δεύτερον μέγα φῶς τῆς ἡμετέρας τέχνης, καὶ ὅτι ἡ ὀρθὴ γωνία ἀναμιμνήσκει ἡμᾶς ὅτι τῶν τεκτόνων καὶ ἡ πράξις καὶ ἡ διαγωγή πρέπει κατὰ ταύτην νὰ βυθμίζεται. Διὰ τῶν τριῶν βημάτων προσεγγίζομεν ὑπὲρ τὸν τάβητον πρὸς τὸ θυσιαστήριον πρὸς ἀνατολὰς· ὁ τάβητος εἶναι τὸ σῆμα τοῦ βολοῦ τῆς στοᾶς, οὐχὶ τῆς καθ' ἑκάστην στοᾶς, ἀλλὰ τῆς καθ' ὅλου, τῆς ἐλευθέρως τεκτονικῆς. Ὁ ἐλευθέρως γενόμενος τέκτων ὀφείλει διὰ τοῦτου νὰ προσεγγίξῃ πρὸς ἀνατολὰς· ἡ δὲ τεκτονικὴ εἶναι ἡ δὸς, δι' ἧς φθάνομεν ἡμεῖς εἰς τὴν ἀρχὴν, εἰς τὴν πηγὴν τοῦ φωτός, ὅταν πορευώμεθα ὑπὸν ταιαύτην, οἷα ἀνήκει εἰς αὐτήν. Ἐκαστον τῶν τριῶν βημάτων ἀποτελεῖ ὀρθὴν γωνίαν καὶ ἀναμιμνήσκει

(1) Π.θ. Τόμ. Α'.

ἡμῖν διὰ τούτου, ὅτι ἡμεῖς συμφώνως πρὸς τὸ καθήκον καὶ τὸ δικαίον ὀφείλομεν νὰ βραδίζωμεν Ὅθιν καὶ τὰ τρία τὸ αὐτὸ σημαίνουσιν, ἀλλὰ διὰ τί τὰ βήματα εἶναι τρία καὶ οὐχὶ τέσσαρα; Τοῦτο δὲν εἶναι δύσκολον ἴσως νὰ λεχθῆ. Καθήκοντα καὶ δικαιώματα τοῦ ἐλευθέρου τέκνονος δὲν εἶναι ἀπλᾶ ἀλλὰ τριπλᾶ. Γενικῶς δικαιοῦσι τὰ καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου εἰς τρία, εἰς τὰ τοῦ πλησίον, εἰς ἑαυτὸν καὶ εἰς τὰ πρὸς τὸν Θεόν. Ἀλλὰ ἂν τρεῖς διάφοροι τάξεις καθηκόντων ὑπάρχουσι, τότε φυσικῶς τὸ ἡμέτερον σύμβολον εἶναι πάλιν ἀτελές, διότι τὴν διαφορὰν τῶν τριῶν τούτων τάξεων δὲν φαίνεται οὐδαμῶς ὑποδεικνύον.

Ἄς ἐρευνήσωμεν τὴν διαφορὰν ταύτην διὰ νὰ γνωρίσωμεν, ἂν τὸ ἡμέτερον σύμβολον εἶναι ἀτελές Ἡμεῖς ἔχομεν καθήκοντα πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἡμετέρους ἀδελφούς, καὶ ἔχομεν δικαιώματα ἐπ' αὐτῶν ὅταν ἡμεῖς ἐκπληρώσωμεν τὰ καθήκοντά μας, καὶ μεταχειρισθῶμεν τὰ δικαιώματα τῶν ἀδελφῶν μας, τότε καλούμεθα ἐντίμοι ἀνθρώποι. Ἡμέτερον καθήκοντα εἶναι τὰ δικαίωματα τῶν ἀδελφῶν μας, διότι οὗτοι δύνανται παρ' ἡμῶν νὰ ἀπαιτήσωσι νὰ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ καθήκον μας καὶ δικαιώματα ἡμῶν εἶναι τὰ καθήκοντα τῶν ἀδελφῶν μας, διότι δυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ ἀπαιτήσωμεν παρ' ἐκείνων, ὥστε νὰ πράξωσιν οὗτοι πρὸς ἡμᾶς τὸ καθήκον των. Ἡ ἀμοιβὴ αὕτη σχέσις ἐκφράζεται διὰ τοῦ «ποιεῖ εἰς τὸν πλησίον σου, ὡς ἀπαιτεῖς νὰ πράττῃ καὶ οὗτος πρὸς σέ.» Πρέπει λοιπὸν ἐγὼ νὰ δώσω εἰς τὸν πλησίον μου χρήματα, ὅπως καὶ αὐτὸς εἰς ἐμέ δώσῃ. Ἀλλ' εἶναι ἄρα ὀρθὸν ἂν ἐγὼ δώσω αὐτῷ χρήματα, ὅπως διὰ τούτων διαφθαρῆ οὗτος πνευματικῶς ἢ σωματικῶς, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ μοὶ δώσῃ χρήματα, ὅπως ἐγὼ προαχθῶ πνευματικῶς ἢ σωματικῶς; Οὐχὶ βεβαίως; διότι τότε ἡ ἐξωτερικὴ πράξις θὰ ἦτο βεβαίως εἰς ἀμοιβαίους τὰς περιστάσεις ἢ αὐτῇ, ἐσωτερικῶς ὅμως θὰ ἦτο διάφορος ὁ κοινὸς μόνον ἀνθρώπος τοῦ κόσμου πράττει οὕτως, ὥστε νὰ ἐκπληροῖ τὸ καθήκον του κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, καὶ προσμένει παρὰ τοῦ ἄλλου νὰ πράξῃ καὶ αὐτὸς τοιοῦτοτρόπως, ἐνῶ γινώσκει βεβαίως ὅτι ἡ αὐτὴ πράξις εἰς ἐκεῖνον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον διαφορὸν ἐνέργειαν παρέχει, καὶ ἐλπίζει ὅτι αὐτῷ πρέπει νὰ παρίξῃ σωτηρίαν ἢ αὐτὴν πράξις, ἣτις εἰς τὸν ἄλλον θὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ὄλεθρον. Δὲν ἐπιτρέπεται ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἐλεύθερος τέκτων ἄλλως πρέπει νὰ πράξῃ. Ὄφειλε οὐχὶ νὰ ἀρκεσθῆ εἰς

τούτο, τὸ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐξωτερικὴν πράξιν εὐλαβῶς, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἐμβλέψῃ εἰς τὴν βεβαίαν ἐννοίαν καὶ σημασίαν ταύτης. Δὲν πράττει καλὸν πατὴρ εἰς τὸ τέκνον του, ὅπερ ἀγχιπᾶ, ὅταν τὸ καλῶν δι' ἀνήθικόν του πράξῃ; Ἐπιταί ἐντεῦθεν, ὅτι τὸ τέκνον ὀφείλει νὰ κτυπήσῃ πάλιν τὸν πατέρα, ἢ μάλλον ὀφείλει νὰ εὐχαριστήσῃ αὐτὸν διὰ τὴν τιμωρίαν, ὅταν συναισθανθῆ ἑαυτό, περιποιούμενον τὸ γῆρας τοῦ πατρὸς του; Ὡστε, ὡς βλέπετε, αὕτη εἶναι εὐεργεσία διὰ κακῆς πράξεως, καὶ ὅμως εἶναι δικαία πράξις! ὁ ἐστίν, ἡ λυπηρὰ πράξις εἶναι μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον τοιαύτη, ἀλλ' ἐν τῇ ἀληθείᾳ εἶναι εὐεργεσία. Καὶ ὅμως αὕτη προξενεῖ ὀδύνην εἰς τὸν παῖδα, ἀλλ' οὐχ ἦττον καὶ εἰς τὸν πατέρα μεγαλειτέρην. Ἀλλὰ διὰ τί λοιπὸν τὴν πράττει; ὅπως ἐπιτελέσῃ τὸ καθήκον του, ὅσον καὶ ἂν εἶναι αὐτὸ πικρὸν, διότι ὀφείλει νὰ ἀναθρέψῃ τὸ τέκνον του εἰς καλὸν ἀνθρώπον, ἐνεκα τοῦ ὁποῖου νὰ χαρῆ εἰς τὸ γῆρας του. Ἀλλ' ἐνῶ βοηθῆ τὸν παῖδα του διὰ τὴν εὐποιάν του ταύτην, φροντίζει συνάμα καὶ διὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ καλόν. Ἐξῆσκει τὸ καθήκον του ὡς πατὴρ, ὅπως πράττῃ τὸ καθήκον του ὡς πατὴρ, καὶ ἐκπληροῖ καθήκον πρὸς ἑαυτὸν, ἐκπληρῶν τὸ καθήκον πρὸς τὸν παῖδα του, καὶ ἀποκτᾶ ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα. Οὕτως ἐκ τῆς πρώτης τάξεως τῶν καθηκόντων (πρὸς τοὺς ἄλλους) καταντῶμεν εἰς τὴν δευτέραν τάξιν (τῶν καθηκόντων πρὸς ἑαυτούς) καὶ οὐδεμίαν εὐρίσκωμεν διαφορὰν. Ἐβλήσκαμεν δὲ ἐνταῦθα διὰ τῆς ὁδοῦ, δι' ἧς ὀφείλομεν ὡς τέκτονες νὰ διευθυνθῶμεν πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἂν ὀρθῶς παρατηρήσωμεν, θὰ εὐρωμεν πανταχού, ὅτι ἂν ἡμεῖς ὀρθῶς κατανοήσωμεν τὰ δικαίωματα καὶ καθήκοντα πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἔχομεν συνάμα ἱκανὰ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. Οὐδεμία ὑπάρχει εὐεργεσία, ἣν πρὸς τοὺς ἀδελφούς ποιούμεν, ἣτις δὲν ἤθελεν εἶσθαι εὐεργεσία καὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτούς, ἂν αὕτη εἶναι τέκτονος εὐεργεσία. Συμβαίνει πολλακίς εἰς τὸν κόσμον, ὥστε οἱ ἀνθρώποι ἐνῶ πράττουσι καλόν τι εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην, νὰ καταντᾶ αὐτοῖς πικρὸν, καὶ νομίζουσιν ὅτι μείζων εἶναι ἡ εὐεργεσία, ὅση δυσκολωτέρη αὐτοῖς ἀποβαίνει. Ἀλλὰ τοιαύτη εὐεργεσία εἶναι κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον εὐεργεσία, ἀληθῶς δὲ ὀδυνηρὰ πράξις δι' ἐκεῖνον, ὅστις τὴν λαμβάνει, καὶ βλαβερὰ διὰ τὸν ποιῶντα. Θέλιτε ἐντίμως νὰ εὐεργετήσῃτε ὡς τέκτονες; ποιεῖτε καλόν εἰς τὸν ἄλλον χωρὶ ὑμῶν αὐτῶν, διότι τοιοῦτον καλόν ὑμᾶς αὐτοῖς εὐεργετεῖ. Διότι τότε δὲν θὰ ἐπιθυμῆ

τε, ὡς οἱ μωροὶ τῶν ἀνθρώπων, χάριν διὰ τὴν εὐεργεσίαν σας. Ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ ἑτέρου εἶναι εὐπορία, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ποιεῖ, ἀλλὰ δι' ἣν οὐδεμίαν ἔχετε ἀπαιτήσιν, ἐπειδὴ ἐξέπληρώσατε καθήκον πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς. Δύνασθε βίβλικώς νὰ λάβετε χάριτας, ἀλλὰ μὴ τὰς ἀπαιτήτε, γινώσκοντες ὅτι πολλακίς εὐκολώτερον νὰ βοηθῆ τις ἐνδεῆ, ἢ νὰ εὐχαριστήσῃ ὀρθῶς βοηθούντα· πρέπει πολὺ περισσότερο νὰ προαχθῆ τις ἐν τῇ ἀρετῇ ὅπως ὀρθῶς εὐχαριστήσῃ, ἢ ὅπως εὐεργετήσῃ.

Ὁ πρᾶκτων καὶ φερόμενος οὕτως, ὥστε συνάμα νὰ αἰσθάνεται τὰ πρὸς τοὺς ἀδελφούς του καθήκοντα καὶ πρὸς ἑαυτὸν, ποιεῖ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ. Τὸ δὲ ἐκπληροῦν τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ καθήκον τοῦ ἀνθρώπου· ὁ Θεὸς δὲν θέλει τοὺς ἀνθρώπους τυφλοὺς καὶ κωφοὺς ὑπηρέτας, εἴτινες διάφορα ἔχουσι καθήκοντα, ἀλλ' οὐδὲν δικαίωμα, ἀλλ' ἐκάλεσεν ὡς τέκνα, ὅπως τὸν ἀγαπῶσιν ἕνεκα τῆς τελειότητός του, ὡς αὐτὸς τοὺς ἀγαπᾷ, ἂν καὶ εἶναι ἀτελεῖς. Ἐκ τῆς ἀγάπης μεταβαίνει τὸ καθήκον εἰς τὸ δικαίωμα. Ὁ ἀγαπῶν εἶναι ὁ κάλλιστος καὶ εὐπειθέστατος ὑπηρέτης τοῦ ἀγαπωμένου οὐχὶ διότι τοιοῦτον εἶναι τὸ καθήκον του, ἀλλὰ διότι εἶναι τὸ γλυκὺ καὶ ἱερὸν αὐτοῦ δικαίωμα.

Τὰ καθήκοντα λοιπὸν καὶ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπάρχονται εἰς τρεῖς διακεκριμένας τάξεις, ἀλλ' ἐκάστη τῶν τάξεων τούτων εἶναι ἡ αὐτὴ ταῖς δύο ἄλλαις· διότι ὅσω ἀληθῶς κατανοοῦμεν τὰ καθήκοντα ἡμῶν καὶ δικαιώματα πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας, τόσω ἐκπληροῦμεν συνάμα τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς καὶ πρὸς τὸν Θεόν. Κατὰ ταύτην τὴν ἐννοίαν ἀποδείξαντες τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν πλησίον του, κατανοοῦμεν τὴν ἀλήθειαν τούτων καὶ προσεγγίζομεν πρὸς τὸ φῶς, πρὸς ὃ ἡμεῖς ὡς ἐλεύθεροι τέκτονες σπεύδομεν.

Διὰ τῶν τριῶν βημάτων προσηγγίσαμεν εἰς τὴν ἀνατολήν. Ἀκριβῶς διὰ τούτου, ὅτι ἡμεῖς διέγνωμεν τὴν ἀπλότητα τῶν τριῶν βηματισμῶν, προσηγγίσαμεν εἰς μάλλον εἰς τὴν πηγὴν τοῦ φωτός. Τὸ ἐν τούτων τῶν βημάτων προῆλθεν ἐκ τοῦ ἄλλου, καὶ ἐπομένως ταῦτα δὲν εἶναι ἐν ἄλλὰ τρία. Εἶναι διάφορα, καὶ ὁμοῦς εἶναι ἐν ὁῦλον ὅτι ἐν μὲν κατ' οὐσίαν καὶ βάθος, διάφορα δὲ, διότι ἡμεῖς δι' ἐκάστου τούτων ἀγόμεθα ἐγγύτερον πρὸς τὸ φῶς. Ἀντὶ ν' ἀποκαλύψωμεν ἀτέλειαν τοῦ ἡμετέρου συμβόλου, ἐφθάσαμεν εἰς τοῦτο, τὸ νὰ κατανοήσωμεν τοῦτο ὡς τὸ δηλεῦν βαθεῖαν τινα ἐννοίαν.

Ἡ ΕΝ ΜΕΡΣΙΝῃ ΣΤΟΑ "Ο ΤΑΥΡΟΣ.

Ἀπὸ τινῶν ἐτῶν συστάσα λειτουργεῖ μετὰ πάσης ἐπιτυχίας ἐν Μερσίνῃ, ἐπίγειον τῆς Ταρτοῦ καὶ τῶν Ἀδάνων ἐν Κιλικίᾳ, ὅπου ὁ Ἑλληνισμὸς ἀκμάζει πολυκριθμότατος, τεκτονικὴ στοὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ταῦρος» καὶ ὑπὸ τὴν Μεγάλην Ἀνατολήν τῆς Ἀγγλίας ὑπαγομένη.

Ἡ στοὰ αὕτη διευθυνομένη δεξιότατα ἐποίησεν ἐπ' ἐσχάτων προόδους ἀξιολόγους, περιλαβούσα δὲ εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς τοὺς ἐγκριτωτέρους ἐκεῖ Ἑλληνας, Ἀρμενίους κλπ. μετὰ πάσης ἀφοσιώσεως ἐργαζομένους τὸν καλὸν τοῦ τεκτονισμοῦ ἀγῶνα. ὑπόσχεται ἐργασίαν πλήρη ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τεκτονικὴν ἐπίδοσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν.

Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς Στοᾶς ταύτης εἶναι ὅτι ἐν αὐτῇ γίνεται χρῆσις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὡς γλώσσης ἐπισήμου, διὰ τοῦτο δὲ ὁ πρό τινας ἐνταῦθα διατρίψας ἀδ. Ἄντ. Μαυρομμάτης, τῆς Σεβ. τῆς Στ. «Ταῦρος» παρεκάλεσεν ὅπως σταλῶσιν ἐντεῦθεν αὐτῇ τοπικὴ καὶ λοιπὰ βιβλία χρήσιμα εἰς τὰς καθημερινὰς ἐργασίας κλπ.

Οἱ ἐν Ἀθήναις τέκτονες χαιρετίζουσιν εὐφροσύνως τοὺς παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς Κιλικίας, τῆς πατρίδος τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου, ἀγ. ἀδελφούς των, βίβλικαι ὅτι ἡ ἐκεῖ τεκτον. ἐργασία αὐτῶν θ' ἀποβῆ τελειότατος καὶ εὐεργετικῆ, ὅπως καὶ ἡ τοῦ δαιμονίου Ταρσίως Ἀποστόλου.

ΑΝΑ ΤΑΣ ΣΤΟΑΣ

ΑΘΗΝΑ.— ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ, — ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ,
ΕΛΕΟΥΣΗΣ.

Ἐκφράσαντες ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἐν τῷ παρόντι ἠθέλομεν δημοσιεύσει ἐργασίας τῶν στοᾶν, εἰχομεν τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ ἀδ. Σεβ. θὰ ἐφρόντιζον, ἀρχομένου τοῦ Σεπτεμβρίου, νὰ κληθῶσιν οἱ ἀδ. εἰς συνεδρίαν καὶ οὕτω ν' ἀρχίσωσιν αἱ ἐν ταῖς στοαῖς ἐργασίαι, ὡς πάντοτε ἐγένετο κατὰ τὰ παρελθ. ἔτη. Ἀτυχῶς οὐδεὶς τῶν ἀδ. σεβ. ἐγνώσθη ὅτι τὸ τοι-

οὔτοι εἶναι καθῆκον ἐπιβαλλόμενον ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἀσχολίαν αὐτῶν, καὶ ὅτι διὰ τῆς ἐνάφξεως τῶν ἐργ.: ἐν ταῖς στοαῖς ἐξαφ- τᾶται ἡ συνεκτικότητα καὶ ἡ πειθαρχία τῶν μελῶν καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις.

Ἡ Σ.: Μεγ.: Ἀνατολή εἶναι ἀνάγκη, νομίζομεν, νὰ ὁρίξῃ ἐκά- στοτε τὸν χρόνον τῶν θερινῶν διακοπῶν τῶν στοῶν, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ὁποίου νὰ ὑποχρεῶνται οἱ σεβ.: νὰ κάμνωσι ἐναφ- ξιν τῶν ἐργασιῶν. Τὸ τοιοῦτο βεβαίως θὰ καταστήσῃ ἐνημερω- τέρους εἰς τὸ καθῆκον τινὰς ἐκ τῶν ἀδ.: ἀξιωματικῶν.

— Κατὰ νεωτέραν ἀπόφασιν, τὰ Ἐργοστάσια τῶν στοῶν θὰ μείνωσι καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐν τῷ αὐτῷ οἰκῆματι, μὴ γενομέ- νου κατορθωτοῦ νὰ ἐνοικιασθῇ ἕτερον τεκ.: μέγαρον, ἔνεκα τῆς δυσκολίας τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἐνοικιάσεως τοῦ νῦν τοιοῦτου.

Α. Βουζάκης

ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΕΚΤΟΝΙΑΣ

«Καὶ οἱ ζωγράφοι καὶ οἱ τέκτονες εἰσὶ τῶν σοφῶν οἱ ἐπιστήμονες» (Πλάτων).

Οὐχὶ βεβαίως μόνον κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν ἕκαστος θὰ ἤ- κουε τὸν μὲν ἀπλοῦν καὶ ἄξεστον χωρικὸν μετὰ φρίκης ἐκστομί- ζοντα τὴν λέξιν μασῶνος, τὴν δὲ τρέμουσαν γραίαν φρα- μασῶνον ἢ φαρμασῶνον καλοῦσαν τὸν ἐλευθεριά- ζοντα ἢ τὸν κακότεροπον παῖδα, ἀλλὰ καὶ σημερινὸν ἀκόμη, οὐχὶ παρ' ἀξέστον χωρικῶν καὶ γυπορφίνων γραιδίων, ἀλλὰ παρ' ἀ- τόμων ἐχόντων ἢ νομιζομένων ὅτι ἔχουσιν ἀνάπτυξιν τι- να, ἀκούῃ τις νὰ λέγῃσι τὴν λέξιν μασῶνος, φαρμα- σῶνος ἢ φαρμασῶνος ὡς τὴν μεγαλητέραν ὕβριν. Πάν- τες οὗτοι οἱ ὕβρισται λέγουσιν ὅτι οἱ μασῶνοι εἶναι ἄθεοι, θη- ρία, τέρατα ἀνθρώπινα! Καὶ ἔχουσι δίκαιον· διότι διὰ τοιούτων ἐποτίσθησαν ἰδεῶν ἀπὸ τῆς παιδικῆς τῶν ἡλικίας. Ματαιῶς προσ- παθεῖς νὰ πείσῃς τὸν ἔχοντα τοιαύτας ἰδέας, ὅτι καὶ ὁ μασῶνος εἶναι ἄνθρωπος, ὡς καὶ πᾶς ἄλλος, πρῶτον τὴν θεοσκειάν τῶν πατέρων του καὶ καλλιερῶν τὰς ἀρετὰς ἐκείνας, ὅσας ἠδύνατο νὰ καλλιερῆσῃ καὶ πᾶς ἄλλος ὡς ἀληθῆς χριστιανός, ἢ ὡς τίμιος καὶ ἐνάρετος· διότι δὲν πιστεύω ὅτι τὸ μονοπάλιον τῆς ἀρετῆς

ἔχουσι μόνον οἱ χριστιανοί «Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ »θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Ματθ. Κεφ. Ζ'. 21). Ἀλοίμονον εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελεν ἀνήκει εἰς τὴν ἑταιρίαν ταύτην. Ὁ εὐπίστος ὄχλος φανατιζόμενος δύναται νὰ καταστρέψῃ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν οἰκογένειαν, ἢ δὲ θεοσκειάν, οὐχὶ ἡ ἀγία θεο- σκειά τοῦ Ι. Χ. ἀλλὰ τῶν Παπῶν, τῶν ἀμαθῶν, τῶν φαρισαϊκῶς Ἰσκαριωτιζόντων Ἰερέων, νὰ ἐκτοξεύσῃ ἀναθέματα καὶ ἀφορισμούς, νὰ ζητήσῃ ὑπογραφὰς λιβελλῶν καὶ ἀποκηρύξεις ἀπ' αὐτῆς! Ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἐνθα αἱ ἐφημερίδες κηρύττουσι τὴν ἀνοχὴν, ὁλό- κληρος πόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν μικροῦ δεῖν δὲν ἐγένετο τοῦ πυ- ρὸς παρναλώμα; Διὰ τί ἄρα γε ἡ κατακραυγὴ αὕτη; Εἶναι ἡ ἐ- λευθεροτεκτονία ἑταιρία ἀντιχριστῶν, θελόντων νὰ ἐπαναφέρωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τὴν βασιλείαν τοῦ Σατανᾶ καὶ νὰ ἐκδιώξωσι τὴν βασιλείαν τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ, ἥ; καὶ πύλαι ἄβου οὐ κατισχύσουσιν, ἢ εἶναι πολιτικὴ τις συνωμοσία κατὰ τῶν καθεστώτων; Ἐὰν τὸ πρῶτον, τότε δὲν ἔπρεπε νὰ ἰπάρχωσιν ἐν αὐτῇ οἱ μεγαλείτεροι θεολόγοι, πατριάρχαι, ἀρχιερεῖς, ἱερεῖς καὶ τόσοι ἄλλοι διακριθέν- τες διὰ τὰ ἄγνά καὶ ἀληθῆ αὐτῶν θεοσκευτικὰ αἰσθήματα. Ἐν τῷ δευτέρῳ, τότε δὲν ἔπρεπε νὰ ὑπάρχωσιν ἐν αὐτῇ βασιλεῖς καὶ ἔξοχοι πάσης ἐποχῆς πολιτικοὶ ἄνδρες. Τίνος ἔνεκα λοιπὸν συνέ- σθη καὶ τί θέλει;

Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλ.: τεκ.: εἶναι καὶ αὕτη, ὡς ὅλων τῶν ἑταιριῶν καὶ συλλόγων, δυσσευμένης· διότι ἡ ἀνθρωπότης ἠρέσκετο πάν- τοτε τὴν πρώτην γένεσιν πάσης πρὸς τὰ πρόσω ἀνθρωπίνης προό- δου νὰ περικοσμή δι' ἐκτάκτων καὶ παραδόξων γεγονότων. Ἐν ἀ- ναδράμωμεν εἰς τὴν ἱστορίαν, εὐρίσκομεν ὅτι παρ' ἅτασι τοῖς λαοῖς ὑπῆρχον ἑταιρίαι, αἵτινες διετήρουν μὲν ἀλήθειάν τινα, ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν ἀνήγον εἰς ἐπικινδυνωδεσιάτας πλάνας. Σχηματισθεῖσαι εἰς ἀρχαιοτάτας ἐποχὰς καὶ διατηρηθεῖσαι ἐπὶ πολλὰς χιλιάδας ἐτῶν, μόλις κατέλιπον ἰχνη τῆς ὑπάφξεώς των, τὰ δὲ λείψανά των μεμιγμένα μετὰ τῶν ἐρειπίων τῶν βασιλειῶν καὶ πολιτειῶν μετεβλήθησαν ἢ ὅλως παρεμορφώθησαν.

Ὁ ἄνθρωπος ὅστις τυφλῶς ἐν τῷ κόσμῳ κινεῖται ἢ ἀδιαφό- ρως διέρχεται τὰς διαφόρους φάσεις τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνι- κοῦ βίου, εἶναι ἡμισυς ἄνθρωπος. Καὶ δὲν ἔχει μὲν ἀνάγκην νὰ ἴσταιται πάντοτε ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνυψουμένων κυμάτων, ἀλλ' οὐχ

ἦττον εἶναι ἄξιον παντὸς νοήμονος ἀνθρώπου τὸ ἀσφαλῶς ὀδηγεῖν διὰ τούτων τὸ τοῦ βίου αὐτοῦ πλοῦσιον. Πᾶς φρόνιμος λυπεῖται διὰ τὰς ἐριδας καὶ τὰς διχονοίας, τὰς ἐν τῷ φθαρεῷ τούτῳ κόσμῳ ἀναφνομένας, ἀλλ' ὁ ἀγὼν φέρει τὴν νίκην, ὁ δὲ λόγος καὶ ἡ ἀλήθεια, τὸ δίκαιον καὶ ὁ νόμος, εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπερισχύσωσιν. Ἐν ἀγῶνι τοιοῦτῳ συνίστη, ἡσύχως καὶ ἀφανῶς θρωσά, ἡ Ἐλευθέρα τεκτονικὴ, ἣτις μετέσχε πασῶν τῶν μεγάλων τοῦ κόσμου μεταβολῶν καὶ ἐπέδρασεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας. Ὁ τέκτων ὅτε μὲν εἶναι δημοτικὸς, ὅτε δὲ ἀριστοκρατικὸς, δὲν εἶναι δὲ κομπαστῆς, φλύαρος, δημοκόπος, ἀλλ' ἐν τῇ ἀφανείᾳ του καὶ ὑπὸ τὸ πέπλον τοῦ μυστηρίου ἐγκρύπτει τὴν λάμψιν τῆς ἀληθείας. Ὁ ἀληθῆς τέκτων σπαιῶς ὁμιλεῖ περὶ τῆς ὑποθέσεώς του, οὐδέποτε δὲ ἐπιζητεῖ τὴν ἐκ τῆς δημοκοπίας δόξαν· ὁ περιάγων τὴν τεκτονικὴν ἐν δημοσίαις ἀγυιαῖς δὲν εἶναι ἀληθῆς τέκτων, ὅπως δὲν εἶναι ἀληθῆς λόγιος ὁ περὶ τῶν γνώσεων του πανταχοῦ καὶ πάντοτε φλυαρῶν.

Ἐπάρχουσι τινες οἱ λέγοντες ὅτι ὁ ἐλευθεροτεκτονισμὸς εἶναι ἔταιρία μυστικὴ, καὶ ὡς τοιαύτη θὰ ἐγκρύπτη βεβαίως ἀνατρεπτικὸν τινα σκοπὸν, οὐδαμῶς ἀναλογιζόμενοι ὅτι μυστικὴ ἔταιρία, καθ' ἣν συνήθως ἐννοιοῦν ὑπολαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι, δὲν εἶναι βεβαίως ὁ Τεκτονισμὸς· διότι οὗτος δὲν κρύπτεται ἐν τῷ σκότει τοῦ ἀφανοῦς. Ὅπου ὑπάρχουσι τεκτονικαὶ στοαὶ δὲν εἶναι βεβαίως ἐν κρυπτῷ, ἀλλ' ὑπὸ τὸν λάμποντα ἥλιον καὶ γνωσταί, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ἔταιρία ἢ σύλλογος· ἡ διαφορὰ ἐγκείται ἐν τούτῳ μόνον, ὅτι αἱ τεκτονικαὶ στοαὶ δὲν ἐργάζονται ἐν τῷ φανερῷ καὶ πομπωδῶς, ὅπως αἱ ἄλλαι ἔταιρια καὶ οἱ σύλλογοι. Ἐκδηλοῦται δὲ ἐν μέρει ἡ ἐνέργεια τοῦ τεκτονισμοῦ ἐν ἀ γ α θ α ε ρ γ λ ι α ι ς καθ' ὅλην τὴν ἐννοιοῦν τῆς λέξεως.

Αἱ τεκτονικαὶ στοαὶ τινὲς μὲν εἶναι ἀνεγνωρισμέναι καὶ ἀπολαύουσι πάντων τῶν δικαιωμάτων τοῦ σωματείου, ἄλλας δὲ ἐπιβλέπει αὐτὴ ἡ πολιτεία, οὕτως ὥστε οὐδεμίαν στοὰν ἀνέχεται, ἣτις δὲν ὑπάγεται εἰς ἀνεγνωρισμένην Μεγ· Στ., τῆς χώρας. Ὡστε εἰς τὴν κυβέρνησιν οὐδὲν ὑπάρχει μυστικὸν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς τεκτονικὰς στοὰς. Συντάγματά τινα μάλιστα παρέχουσιν εἰς τοὺς ἀ ν ω τ ἔ ρ ο υ ς τὴν ἐξουσίαν. ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῆς Κυβερνήσεως, νὰ δίδωσι πᾶσαν περὶ Σ τ ο ῶ ν π λ η ρ ο φ ο ρ ῖ α ν καὶ περὶ τῶν ἀποτελοῦντων αὐτὰς μελῶν. Ἐν-

τεῦθεν δύναται τις νὰ εἴπῃ ἢ νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ὁ τεκτονισμὸς εἶναι μυστικὴ ἔταιρία, περὶ ἣς οὐδὲν γινώσκει ἡ πολιτεία; Δι' οὗτι ἀφορᾷ εἰς τὸν ἐντὸς τῶν Στοῶν βίον, ὧν αἱ ἐργασίαι γίνονται μυστικά, οὐδεὶς δύναται νὰ μεμφθῇ τὸν ἐλευθεροτεκτονισμὸν. Εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, οἰκογενειακὰ ἀπόκρυφα, ἅτινα ὡς πᾶσα ἄλλη ἔταιρία ἐπίσης τηρεῖ. Οὐδεὶς δικαιούται νὰ γινώσκῃ τοιαύτας στενοῦ κύκλου ὑποθέσεις. Τινι ἐπιτρέπεται ἡ ἐπέμβασις καὶ ἀνάμιξις του εἰς τὰ τοῦ ἑτέρου, ἢ εἰς τὸν οἰκογενειακὸν του καὶ ἰδιαιτερον βίον, ἐφόσον ταῦτα οὐδὲν καὶ οὐδὲν α βλάπτουσιν ἢ προσβάλλουσιν; Οἱ τέκτονες ἐργάζονται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, λέγουσιν οἱ κατήγοροι. Ἀλλὰ δὲν ἔχουσι δικαίωμα, ὡς πᾶς σύλλογος, νὰ διαπραγματεύωνται ὑποθέσεις, ἃς οὐδεὶς πρέπει νὰ ἀκούσῃ; Μήπως οἱ ἄλλοι σύλλογοι ἐπιτρέπουσι νὰ παρίστανται ἄλλοι εἰς τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν συνεδριάσεις πλὴν τῶν μελῶν; Μήπως τὰ μελῆ τῶν ἄλλων συλλόγων ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ παρίστανται ἐν ταῖς συνεδριάσιν τῶν διοικητικῶν των συμβουλίων; Οὐχ ἦττον ὅμως καὶ αἱ τεκτονικαὶ στοαὶ εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, καὶ ἀφ' οὗ ταῖς ἐπιτραπῇ ἐκ μέρους τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, δέχονται καὶ μὴ τέκτονες, μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των μάλιστα. Οἱ ἐλεύθεροι τέκτονες ἔχουσι μυστικὰ διαγνωστικὰ σημεῖα καὶ λέξεις, δι' ὧν ἐκδηλοῦται ὁ τῆς ἔταιρίας μυστικὸς χαρακτήρ, ἐπαναλαμβάνουσιν οἱ ἐναντίοι. Ναι, τοιαῦτα σημεῖα ἔχουσι βεβαίως οἱ τέκτονες. Ἀλλὰ λησμονοῦσιν οἱ ταῦτα λέγοντες, ὅτι ὅσον περισοτέρας διακλαδώσεις ἔχει ἔταιρία τις, οἷα μάλιστα εἶναι ὁ τεκτονισμὸς, τόσο φυσικώτερον ἐπέχεται ἡ ἀνάγκη τῆς δι' ἐξωτερικῶν σημείων ἢ κρούσεων διαγνώσεως τῶν μελῶν τῆς. Ἡ σπουδὴ αὐτῆ καθ' ἑαυτήν, ἣτις ἄτομα πρὸς ἀλλήλα πνευματικῶς συνδέει, γεννᾷ συμπάθειάν τινα, ἣτις ἐπιζητεῖ ἐξωτερικὴν τινα ἐκφρασίαν, ὅπως προσελκύσῃ τὰς καρδίας ἀνθρώπων μέχρι τοῦδε ἀποκεχωρισμένων καὶ προσωπικῶς ἀγνωστων μὲν, πνευματικῶς δὲ συνδεδεμένων καὶ γνωστων ἐξ ὀνόματος. Μυστικὸν ἄρα οὐδὲν ὑπάρχει, εἰμὴ ὅτι καὶ ἄλλοι σύλλογοι ἔχουσιν, ὅπερ, φέρον προσωπικὸν χαρακτήρα, δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ λέξεων νὰ ἐκφρασθῇ. Ἡ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐντύπωσις, ἢ διὰ τῆς μουσικῆς προσγινομένη δυσκόλως ἀποδίδεται διὰ τῆς γλώσσης, ὁ δὲ ἐσωτερικὸς τῶν νοημάτων καὶ αἰσθημάτων κόσμος, ὁ διανοιγόμενος εἰς τὴν ἀκοῆν τῶν προσπιπτόντων ἤχων, ἀποφεύγει τὸν ἐξωτερικὸν κόσμον. Τοι-

αὐται δὲ ἀπολαύσεις οὐσαι μᾶλλον ἀντικείμενον τοῦ ἰδίου αἰσθήματος, δὲν ἀποδίδονται διὰ λέξεων. Ἄν τις γινώσκῃ τὰ σημεῖα καὶ τὰ ὄργανα, ἀλλ' ἀγνοῇ τὴν ἁρμονίαν, καὶ ἡ ὑψηλοτέρα μουσικὴ δι' αὐτὸν εἶναι ἐπαχθῆς καὶ δὲν ἐννοεῖ πῶς ἄλλος ἐνθουσιᾷ καὶ ὁμως δὲν εἶναι εἰς θεοῖν, οὔτε κατὰ προσέγγισιν νὰ δώσῃ σαφῆ τινα εἰκόνα τῶν αἰσθημάτων του. Τοῦτο εἶναι πράγματι μυστήριον, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ἀποκτηθῇ, ἀλλ' εὐρίσκεται μόνον ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκάστου ψυχῇ. Ὡστε ὀρθῶς λέγει σοφός τις, ὅτι «δὲ Τεκτονισμὸς δὲν εἶναι μυστήριόν τι, καὶ ὁμως εἶναι μυστήριον».

Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ γῇ δὲν ἐτάχθη δι' ἑαυτὸν μόνον, ἀλλ' ἵνα βιώσῃ ἐν κοινωνίᾳ καὶ μετ' ἄλλων ἀνθρώπων. Οὕτω διέταξεν ἡ πανσοφία τοῦ Μεγ. Ἀρχ. τοῦ Σύμ. τοῦ Ἐπιφανέως Θεοῦ. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ἔχει τριπλοῦν καθήκον νὰ ἐπιτελέσῃ: Πρὸς τὸν Θεὸν ὡς δημιουργόν του, πρὸς ἑαυτὸν ὡς ἄτομον, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ὡς συντρόφους αὐτοῦ ἐν τῷ βίῳ. Αἱ σχέσεις δὲ αὗται συνδέονται στενῶς πρὸς ἀλλήλας δυσκόλως ἀποχωρίζονται ἢ δὲ ἀμοιβαίᾳ αὐτῶν μετάβασις ἐκπληροῦται λεληθότως.

Ὁ Θεὸς ἐπλασε τὸν ἄνθρωπον, τὸν πρῶτον ὡς τὸν ἔσχατον, τὸν ἕνα ὡς τὸν ἄλλον. «Εἰμὶ μὲν κἀγὼ θνητός, ἴσος ἅπασιν, καὶ γηγενῆς ἀπόγονος πρωτοπλάστου, καὶ ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐγλύφην σάξ δεκαμηναίῳ χρόνῳ· παγελὶς ἐν αἵματι ἐκ σπέρματος νάυδρῶς καὶ ἡδοικῆς ὑπὲρ συνελθούσης· καὶ ἐγὼ δὲ γενόμενος ἐσπασα τὸν κοινὸν ἀέρα καὶ ἐπὶ τὴν ὁμοιοπαθῆ κατέπεσον γῆν, πρῶτην φωτὴν τὴν ὁμοίαν πᾶσιν ἴσα κλαίω» ἐν σπαργάνῃς ἀνετρέφην καὶ ἐν φροντίσιν. Οὐδεὶς γὰρ βασιλεὺς ἐτέραν ἔοχε γενέσεως ἀρχὴν· μία δὲ πάντων εἰσοδος εἰς τὸν βίον ἐξοδος τε ἴση» (Σοφία Σολομ. Κεφ. Ζ'). Ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ πάντες προήλθον. Εἶναι δὲ ὁ Θεὸς ὁ κύριος τοῦ κόσμου, ὁ κύριος τοῦ ἀνθρώπου. Ἐάν τε δὲ Θεὸς οὗτος ὀνομασθῇ, ἐάν τε ἄλλως, ἐν-πάρχη ἐν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ ἢ εὐσυνείδητος ἀναγνώρισις, Ὁ υ τ ο ς τινὸς ἀνωτέρου, δηλ. τοῦ Ὁυτος Ἐλείνου τοῦ ὄντως Ὁυτος, καὶ ἂν ὁ ἄνθρωπος περὶ αὐτοῦ εἴτε ἀτελῆ, εἴτε οὐδεμίαν δύναται νὰ λάβῃ ἀκριβῆ παραστατικὴν ἰδέαν. Ὅσοι δὲ ἐντελέστερον εἶναι τὸ ὄν, τόσο μᾶλλον ἢ σχέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς αὐτὸ εἶναι εὐδιάκριτος, τόσο ἀνωτέρα καθίσταται ἢ ἀνθρωπίνῃ ἀξία καὶ ἠυθμίζει οὗτος τὸν τε βίον του καὶ τὰς πράξεις του πρὸς Ἐκ ε ἰ ν ο. Ἡ ὀρθὴ ἐρευνα τῆς σχέσεως ταύτης ἄγει εἰς

τὴν σοφίαν καὶ καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον εὐγενῆ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἡ βαθεῖα διέγνωσις τοῦ ΘΕΟΥ ΕΝ ΤΩΙ ΦΩΤΙ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ ἐπάγει τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν πρὸς Αὐτὸν πίστιν, ἣτις ὡς ἡ ἐκφρασις τῆς σχέσεως τοῦ πεπερασμένου ἀνθρωπίνου πλάσματος πρὸς τὸν ἄπειρον, καὶ ἄπλαστον, καὶ ἄκτιστον Θεόν, ἄγει εἰς τὴν προαίσθησιν τῆς ἀθανασίας καὶ διεγείρει τὰ αἰσθήματα τοῦ καθήκοντος, τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀγάπης ὑπὸ εὐγενεστέρων καὶ ὑψηλοτέρων ἐννοϊαν.

Ἡ ἐννοια τῆς σχέσεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ΘΕΟΝ ἐκκαλεῖ ἐν ἐκείνῳ τὴν συνείδησιν τοῦ προσορισμοῦ του ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς τὸν ἐπανάγει πρὸς ἑαυτὸν ἵνα ἠυθμίσῃ τὰς σχέσεις καὶ πράξεις του συμφώνως πρὸς τὴν ἀποστολὴν του καὶ τὰ καθήκοντά του, μελετῶν καὶ σπεύδων πάντοτε πρὸς ὅτι ὑψηλὸν καὶ εὐγενὲς καὶ ἀποφειγῶν τὸ ταπεινὸν καὶ ζωῶδες. Ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἐπλασε μόνον ἕνα, ἀλλὰ πολλοὺς ἀνθρώπους διεσκόρπισεν ἐπὶ τῆς γῆς. Πάντα δὲ τὰ πλάσματα ταῦτα ἕνα ἔχουσι κοινὸν Πατέρα, τὸν Θεόν, καὶ μίαν κοινὴν κατοικίαν, τὴν γῆν. Ἐντεῦθεν ἡ σχέσις τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἄνθρωπον. Τί ἐστὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἢ τὸ μετὰ ξὺ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ὁμοίων του καθόσον ἀφορᾷ ἑαυτὸν πρὸς τὸν Θεόν καὶ τοὺς ὁμοίους πρὸς ἑαυτὸν; Ὁπως δὲ τὸ καθ' ἕκαστον ἄνευ τοῦ ὄλου καὶ τὸ ὄλον ἄνευ τοῦ ὄλου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, οὕτω ἡ τριάς αὕτη ὀποτελεῖ φυσικὸν τινα καὶ ἀναγκαῖον σύνδεσμον. Το τηρεῖν τὸν σύνδεσμον τούτον καὶ ἐν τούτῳ καλῶς βιοῦν εἶναι τὸ ἀληθὲς πρόβλημα τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἀληθὲς αὐτοῦ προσορισμὸς ἐπὶ τῆς γῆς. Ἴδου τὸ κέντρον περὶ ὃ στρέφεται ὁ Τεκτονισμὸς.

Εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ὑπῆρξαν ἄνθρωποι καὶ θᾶ ὑπάρχουσιν, οἵτινες μακρὰν τοῦ καθημερινῶ καὶ συήθους τοῦ κόσμου ἐπιτηδεύματος, ὅπερ παρακολουθεῖ τὸν αὐτόματον ῥόθον τῶν κυμάτων, παρακινδυνεύουσιν ἐν τῷ ἀνοικτῷ πελάγει, καὶ διὰ τοῦ ἐλευθέρου αὐτῶν βλέμματος πρὸς τὴν ἠσυχον ἐπιφάνειαν ἐπιζητοῦσι τὴν διεύθυνσιν, ἣτις ἄγει πρὸς τὸν ἀσφαλῆ λιμένα. Ὅτι δὲ ἐν ταῦθα συγγενῆ πνεύματα συνειοῖ εἶναι φυσικόν. Οὕτω λοιπὸν ἐν σμικρῷ κύκλῳ συνίσταται κατὰ πρῶτον ἀγῶν εὐγενῆς. Ἐπὶ τοιοῦτων βάσεων ἐρείδεται ἢ ἐλευθέρα τεκτονικὴ καὶ δὲν εἶναι τέκτων τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ στοιχεῖον μετὰ τῆς ἀνθρωπότητος συσταθέν. Ἄν μυστήριον εἶναι αἱ ὑψίσται τῆς ἀνθρωπότητος ἰδέαι, τότε καὶ ὁ Τεκτονισμὸς θᾶ μένη τοιοῦτος.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ ἐλεύθερος τέκτων, τὸ ἀνώτατον ΟΝ περὶ πολλοῦ ποιεῖται, εὐνόητον εἶναι ὅτι οὗτος δὲν εἶναι ἄθρησκος ὡς οἱ πολλοὶ ἐσφαλμένως δοξάζουσι. Τὸ πρῶτον καθῆκον τοῦ ἐλευθέρου τέκτονος εἶναι ἢ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις. Βεβαίως ὠρισμένην πίστειως διδασκαλίαν δὲν διατάττει ἡ τεκτονικὴ, διότι δὲν ἀσχολεῖται περὶ τὰ δόγματα, ἀλλὰ περὶ γενικὰς ἀληθείας, αἵτινες εἰς πάντα τὰ θρησκευόμενα εἶναι κοιναί. Διὰ τοῦτο δέχεται ἐν ἑαυτῇ πάντας, ἀδιαφοροῦσα ὡς πρὸς τὰς θρησκευτικὰς καὶ δογματικὰς αὐτῶν δοξασίας. Οὗς ἔξω χωρίζουσι θρησκευτικαὶ ἔριδες, αὕτη δέχεται καὶ ἐνοῖ διὰ τῶν δεσμῶν τῆς ἀγάπης καὶ ἀνοχῆς.

(Τὴν συνέχειαν εἰς τὸ ἐπόμενον).

Δ. Κ. Παπαγεώργιος.

ΑΔΕΛΦΙΚΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Ἀπῆλθεν εἰς Μερσίνην ὁ αὐτόθι μεγαλέμπορος ἀδ. Α. Κ. Μαυρομαμάτης, μετὰ τῆς ἀξιοτίμου συζύγου του, ἀφοῦ ἐπὶ μῆνα διέτριψεν εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν. Εἰς τὸν ἀδ. Μαυρομαμάτην ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ὁ ἀργυρὸς Σταυρὸς τῶν Ἰπποῶν τοῦ Β. Τάγμ. τοῦ Σωτήρος διὰ τὰς ὑπὲρ ἐθνικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν γενναίως δωρεάς· δι' οὗ συγχαιρομεν αὐτῷ ἀδελφικῶς, ἐχόμενοι ὅπως συνεχίσῃ τὰς καλὰς ταύτας ὑπηρεσίας του ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἐν Μερσίνῃ Ἑλληνισμοῦ.

— Ὁ ἀδ. Σεβ. τῆς Σ. Ἀθηνᾶς Σ. Ἀντωνόπουλος κυνηγῶν ἐν Σουνίῳ κατέπεσεν ἀφ' ὑψηλοῦ βράχου καὶ ἐπίστη θλάσιν τῶν νεύρων κατὰ τὴν δεξιάν χεῖρα, ἐξ οὗ οὐχὶ ὀλίγας ἐπίστη ἀλγηδόνας καὶ παρέμεινεν ἐπὶ τῆς κλίνης ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας. Εὐτυχῶς ἐκ τῆς πτώσεως ταύτης δὲν ἐπίστη ἄλλο τι σοβαρότερον, ἢ δὲ ὑγεία τοῦ ἀγ. ἀδ. βραίνει γοργῶς εἰς ἀνάρρωσιν.

— Ἀπῆλθεν εἰς Ἀηξούριον ὁ ἀδ. Π. Σπειτσιέρης.

— Ὁμοίως ἀπῆλθεν εἰς Ἀργοστόλιον ὁ ἀδ. Π. Γεράκης, ἀφοῦ ἐπὶ βραχὺ διέτριψε πλησίον ἡμῶν.

— Ἀφίχθεις ἐκ Σόφου ἐγκατεστάθη ὀριστικῶς ἐν Ἀθήναις ὁ ἀδ. Θ. Καμπάνης Ιατρός, κατόκησε δὲ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πινακωτῶν, ἀρ. 3, ἐν τῇ μεγάλῃ οἰκίᾳ Σχλημαν, ὅπου δέχεται καὶ τοὺς ἀσθενεῖς του.

— Ἀπολυθεὶς πρὸ μηνός, ἐκ τῆς θέσεως σχολάρχου ἐν Ἀηξουρίῳ, διαφίση καὶ πάλιν εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ὁ ἀδ. Π. Σπειτσιέρης, διδάκτωρ τῶν μαθηματικῶν. Συγχαιρομεν.

Π α ρ ὀ ρ α μ α. Ἐν φυλ. Ἀυγούστου σελ. 122 στίχ. 15 ἀντὶ Βρούτου ἀνάγνωθι Βρούτου.

